

Шершньова З.Є., к.с.н.,
професор кафедри менеджменту,
zoia.shershnova@kneu.ua

Полтавець Є.В.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

elizavetapoltavets2000@gmail.com

УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ У БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЇ

Анотація. У публікації розглядається система антикризового управління як сукупність взаємопов'язаних елементів спрямованих на пом'якшення (усунення) впливу на бізнес – організації кризоутворювальних чинників в умовах нестабільного внутрішнього та зовнішнього середовища, що є характерним для наявного воєнного стану економіки України. Розглянуто варіанти адаптації теоретично обґрунтованих складових елементів антикризової діяльності до умов функціонування конкретної бізнес-організації.

Ключові слова: антикризове управління, система антикризового управління, кризова ситуація, криза, аналіз кризових ситуацій та криз різного типу.

Актуальність. Кожна бізнес – організація спрямована на задоволення потреб певної групи (груп) споживачі та суспільства в цілому. Для держави та територіальних громад важливою роллю є також створення робочих місць. Нині нестабільна ситуація спричинена воєнними діями в Україні негативно впливає на бізнес. Практично усі БО знаходяться у стані кризи, тому виникає потреба адаптації загальних підходів, впровадження та забезпечення функціонування системи антикризового управління практично на усіх рівнях економіки України. Отже обрана тем дослідження є своєчасною та актуальною.

Постановка задачі. Метою дослідження є обґрунтування необхідності розробки системи антикризових управління розробкою та виконанням заходів, спрямованих на забезпечення ефективної та результативної діяльності бізнес-організації в умовах кризи.

Результати. Основним завданням антикризового управління є спрямування управління на запобігання втраті БО ринкової цінності, аналіз кризоутворювальних чинників та передбачення настання кризи певного типу кризи, аналіз її симптомів і усунення загроз появи кризових ситуацій, а в разі їх появи — аналіз і прийняття швидких заходів ліквідаційного характеру з найменшими втратами та негативними наслідками для стабілізації діяльності. В подальшому актуальною є оцінка можливостей формування та подолання системної (стратегічної) кризи та здатності БО на основі стратегічних змін поновити всю діяльність навіть в умовах повної або часткової релокації.

Виникнення та поширення системних криз може вплинути на ключові компоненти підприємницької діяльності, призводячи до нездатності самостійного відновлення та загрози банкрутства через заборгованість. У цьому випадку необхідні ефективне антикризове управління, швидке реагування керівників різних підрозділів та об'єднання усіх внутрішніх ресурсів.[1]

Антикризове управління спрямоване на стабілізацію діяльності компанії. Воно повинне забезпечувати гнучкість і покращувати адаптивність фірми до змін зовнішнього середовища, в тому числі тих, які негативно впливають на ринок і фінансову стабільність бізнес-організації. Крім того, антикризове управління має бути націлене на ефективне використання всіх ресурсів БО, які є внутрішніми — фінансових, матеріальних, людських і виробничих тощо. Тобто антикризове управління має бути комплексним, охоплювати не лише фінанси, а й усі функціональні сфери управління у БО, забезпечуючи їх збалансованість та ефективність. [1]

Ми вважаємо, що для цього має розроблятися відповідна антикризова програма, в якій у збалансованому вигляді мають бути відображеними потреби та можливості у подолання

криз кожного конкретного БО. Найбільш ефективним підходом до розробки антикризової програми конкретної БО є обґрунтування та балансування локальних стратегій в «комплексній антикризовій стратегії» [2]

Антикризова програма за «стратегічною складовою» дає змогу конкретизувати «антикризову складову» у функціональних сферах діяльності БО шляхом коригування відповідних організаційних документів – Положень про структурні підрозділи, Посадові інструкції тощо. [3]

Антикризове управління стало визначальною рисою сучасного управління. Під час кризи громади та члени організацій очікують від своїх громадських лідерів мінімізації впливу поточної кризи, тоді як критики та бюрократичні конкуренти намагаються скористатися моментом, щоб звинуватити чинних правителів та їхню політику. У цьому екстремальному середовищі політики повинні якимось чином створити відчуття нормальності та сприяти колективному вивченню досвіду кризи [4]

Висновки. Таким чином, вивчення сутності поняття «антикризове управління» в наукових працях дозволяє констатувати, що в сучасних умовах воно потребує актуалізації, конкретизації, спрямованості, розмежування та встановлення взаємозв'язку. Враховуючи проаналізовані наукові джерела та судження автора, сучасне бачення антикризового управління підприємством можна представити як: «постійне спостереження ознак можливого виникнення тенденції до кризової його ліквідації як суб'єкта господарювання». Наразі кожна бізнес-організація має займатись розробкою виконання антикризової програми та вносити корективи в систему управління орієнтуючись на певні складові.

Список використаних джерел

1. Браєвська А.І. Антикризове управління підприємством в умовах турбулентного середовища
2. Антикризовий «стратегічний набір»: характеристика основних складових та методичних підходів до обґрунтування. (Збірник наукових праць Міжнародної науково – практичної конференції «Актуальні проблеми управління економічними процесами промислових підприємств», 14 – 15 листопада 2006 року) - Управління розвитком №7, 2006, Журнал ХНЕУ, Харків, с.186 - 190
3. Багацький В.М., Гетманцева Н.Д., Оборська С.В., Пенкіна Т.Є. - особистий внесок – 18 д.а. Антикризове управління підприємством. Навчальний посібник для вузів. (За загальною редакцією З.Є. Шершньової) К.:КНЕУ, 2007, 680 с.
4. Boin A., Hart P., Stern E. The politics of crisis management: public leadership under pressure. New-York: Cambridge University Press, 2005
5. Антикризова програма підприємства: методичні основи розробки та організація виконання Хмельницький, Науковий журнал «Вісник Хмельницького національного університету», 2010, №2, т.1. (148), с.140 – 144.

Shershnyova Z.E.

PhD, Professor,

zoia.shershnyova@kneu.ua

Poltavets E.

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

elizavetapoltavets2000@gmail.com

MANAGEMENT OF THE PROVIDING OF THE SYSTEM OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT IN A BUSINESS ORGANIZATION

Annotation. The publication considers the anti-crisis management system as a set of interconnected elements aimed at mitigating (eliminating) the impact of crisis-generating factors on business organizations in the conditions of an unstable internal and external environment, which is characteristic of the current military state of Ukraine's economy. Variants of adaptation of theoretically grounded components of anti-crisis activity to the conditions of functioning of a specific business organization are considered.

Keywords: anti-crisis management, anti-crisis management system, crisis situation, crisis, analysis of crisis situations and crises of various types.